

Η ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗ ΤΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΥΓΕΙΑΣ
Εθνικός Φορέας Υγείας. Αποκέντρωση.
Συγχώνευση των κλάδων Υγείας των Ταμείων
Κοινωνικής Ασφάλισης.
Η Ευρωπαϊκή Κάρτα Υγείας

Του Δρος **Μαν. ΜΠΕΝΤΕΝΙΩΤΗ**
Βουλευτού, τ. Υφυπουργού

ΟΙ ΚΛΑΔΟΙ ΤΩΝ ΦΟΡΕΩΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ¹

Με βάση τις διατάξεις του Ν. 1397/1983, έχει διαμορφωθεί ένα Εθνικό Σύστημα Υγείας, παρ' ότι μέχρι και σήμερα η υγειονομική προστασία ανήκει στους κλάδους ασθένειας των ασφαλιστικών φορέων² (πίνακας 1).

Όμως η θεσμοθέτηση έτσι του Εθνικού Συστήματος Υγείας και η εξέλιξη της λειτουργίας του, οδηγεί μοιραία στη διαμόρφωση ενός Ενιαίου Φορέα Υγείας.

Έχει αποδειχθεί πλέον, ότι η προστασία της υγείας, με την ευθύνη των φορέων της κοινωνικής ασφάλισης εξακολουθεί να παρουσιάζει ουσιαστικές υστερήσεις, χαμηλό επίπεδο παροχής υπηρεσιών, μειωμένη αποτελεσματικότητα και άνιση ανάπτυξη, ενώ δεν υπάρχει ευθύνη και οργάνωση πρόληψης, που είναι ιδιαίτερης σημασίας για τους εργαζόμενους.

Στο μεταξύ, ο μεγάλος αριθμός φορέων (πίνακας 2), με κλάδο ασθένειας, διαμορφώνει διαφορετικό επίπεδο υγειονομικής περίθαλψης και άνιση κατανομή υπηρεσιών, με τραγική εικόνα για την περιφέρεια και τις νησιώτικές και ακριτικές περιοχές.³

Έτσι, μετά το αδιέξοδο που έχει δημιουργηθεί στην ανάπτυξη του Εθνικού Συστήματος Υγείας, το οποίο στα πρώτα χρόνια της λειτουργίας του ήταν μια κοινωνική επανάσταση, αλλά και μετά την αδυναμία συνεργασίας του συστήματος με τους κλάδους ασθένειας των ασφαλιστικών φορέων και αφ' ενός τα κενά, αφ' ετέρου τις επικαλύψεις που παρουσιάζει η παράλληλη και ταυτόχρονη λειτουργία των δύο «συστημάτων», κρίνεται πλέον ως επιτακτική αναγκαιότητα, η μεταρρύθμιση του συστήματος υγείας.

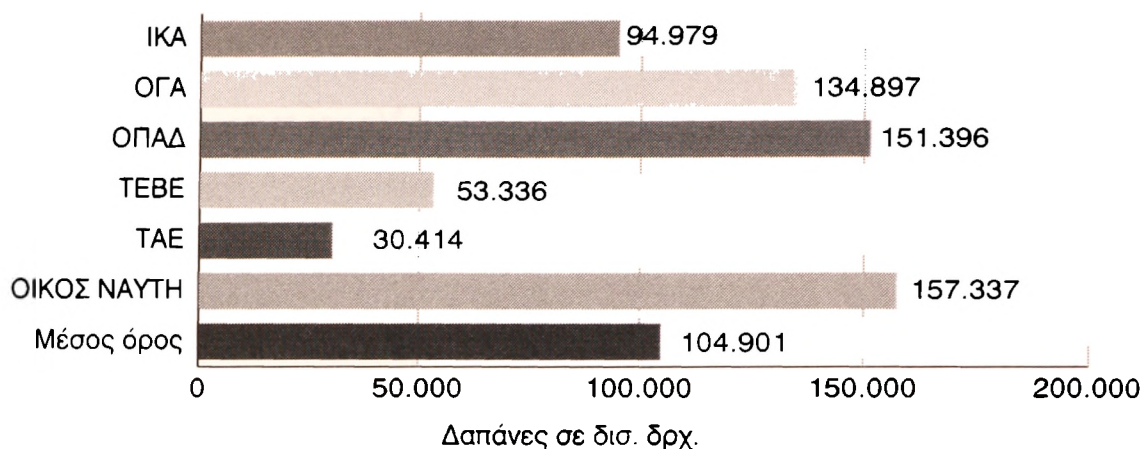
Πρέπει να προκύψει ένας ενιαίος φορέας υγείας, το Εθνικό Σύστημα Υγειονομικής Φροντίδας, το οποίο με την εποπτεία του Υπουργείου Υγείας, να παράγει τις υπηρεσίες

1. Το κείμενο περιλαμβάνεται σε εκτενή μονογραφία του Σ. με θέμα: «Το Ελληνικό Εθνικό Σύστημα Κοινωνικής Ασφάλισης και η συμβολή του στην Περιφερειακή Ανάπτυξη της Χώρας». Αθήνα, 2002.
2. Με παράλληλη συμπληρωματική κάλυψη από τις υπηρεσίες Κοινωνικής Πρόνοιας, με βάση τις διατάξεις του άρθρου 6 παρ. 1 του Ν.Δ. 57/1973.
3. Αντ. Πειρόγλου: «Ο ρόλος των ασφαλιστικών φορέων στην περιοχή υπηρεσιών υγείας», ΕΔΚΑ ΛΑ, σελ. 323. Π. Κυριακουλάκου: «Αιχμές αντικοινωνικής προστασίας στην ελληνική κοινωνική ασφάλιση», ΕΔΚΑ ΛΑ, σελ. 68. Κ. Κρεμαλή: «Το δικαίωμα για προστασία της υγείας» σελ. 84.

υγείας για τους φορείς κοινωνικής ασφάλισης, αλλά και να διασφαλίζει «μια ισότιμη και υψηλού επιπέδου υγειονομική περίθαλψη».⁴ (πίνακας 1)

ΠΙΝΑΚΑΣ 1

Οι έξι κυριότεροι φορείς υγείας

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΚΑΡΤΑ ΥΓΕΙΑΣ

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, έχει ορίσει την 1η Ιουνίου 2004 ως ημερομηνία έναρξης ισχύος, της κοινής Ευρωπαϊκής Κάρτας Ασφάλισης Υγείας.

Έτσι, αντικαθίστανται όλα τα ισχύοντα έντυπα που αφορούν στην υγειονομική περίθαλψη των πολιτών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, κατά τις μετακινήσεις τους σε άλλο κράτος-μέλος.

Αρχικά, αντικαθίσταται το έντυπο E111, για την οποιαδήποτε μικρής χρονικής διάρκειας διαμονή στην αλλοδαπή χώρα, στη συνέχεια, τα έντυπα που απαιτούνται κατά την διάρκεια της προσωρινής διαμονής και τελικά η ηλεκτρονική μορφή, θα επιλύσει όλα τα προβλήματα νοσηλείας σε άλλο κράτος-μέλος.

Έτσι, με την κάρτα απλοποιούνται οι διαδικασίες για την οποιαδήποτε μορφής υγειονομική περίθαλψη των πολιτών στα κράτη-μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αλλά και εισάγεται πλέον παράλληλα και ο θεσμός της κάρτας ασφάλισης για τις παροχές υγείας στο κράτος κατοικίας και ιθαγένειας.

Για την εισαγωγή της Ευρωπαϊκής Κάρτας Υγείας θα ακολουθήσουν τρεις φάσεις.

Την περίοδο 2002-2003 πρέπει να έχει ολοκληρωθεί η Νομική και Τεχνική προετοιμασία.

Ήδη, το Βέλγιο, η Γαλλία, η Γερμανία, η Ισπανία, η Σλοβενία έχουν προχωρήσει στην έκδοση ηλεκτρονικών καρτών, ενώ η Ελλάδα, η Τσεχία, βρίσκονται στο στάδιο σχεδιασμού. Η Ιρλανδία, η Βρετανία και οι περισσότερες από τις υποψήφιες χώρες βέβαια, δεν χρησιμοποιούν κάρτα ασφάλισης υγείας και το ζήτημα αυτό πρέπει να αντιμετωπισθεί σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

Γι' αυτό απαιτείται ένα χρονικό διάστημα προσαρμογής όλων των κρατών-μελών στο νέο θεσμικό πλαίσιο, το οποίο άλλως τε θα βοηθήσει και για την αποκεντρωμένη οργάνωση και λειτουργία του συστήματος παροχών υγείας στους ασφαλισμένους και στο εσωτερικό κάθε χώρας-μέλους.

4. Αγγ. Στεργίου: «Η Συνταγματική κατοχύρωση της κοινωνικής ασφάλισης», Θεσσαλονίκη 1994, σελ. 81. Σ. Μανωλάκη: «Η νομική φύση του δικαιώματος στην υγεία και η τυπική ισοδυναμία των συνταγματικών διατάξεων», Δίκαιο και Πολιτική, 17-18, σελ. 208. Απόφαση ΣτΕ 400/1986 (ολομ.).

Ειδικότερα για τη χώρα μας αυτή η θεσμοθέτηση, αναμφιβόλως προωθεί την αποκεντρωμένη ανάπτυξη του συστήματος υγείας, αλλά και παράλληλα, την υπαγωγή όλων των υπηρεσιών υγείας σε ένα Ενιαίο Εθνικό Σύστημα Υγειονομικής Φροντίδας με την εποπτεία του Υπουργείου Υγείας και Πρόνοιας.

Οπότε την ευθύνη της παραγωγής των υπηρεσιών υγείας θα έχει ο ενιαίος φορέας, ενώ οι κλάδοι υγείας των ταμείων ασφάλισης, απλά, θα «αγοράζουν» τις υπηρεσίες υγείας, για τους ασφαλισμένους τους, καταβάλλοντας το αντίστοιχο προβλεπόμενο κόστος, των υγειονομικών πράξεων.

Το όλο σύστημα θα λειτουργεί αποκεντρωμένο, με σύγχρονη περιφερειακή ανάπτυξη και ολοκληρωμένη μηχανογραφική στήριξη, η οποία θα στηρίζεται στην κάρτα ασφάλισης του ασφαλισμένου εργαζόμενου και συνταξιούχου.

ΠΙΝΑΚΑΣ 2

ΦΟΡΕΙΣ ΑΣΘΕΝΕΙΑΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΥΠ. ΕΡΓ. ΚΑΙ ΚΟΙΝ. ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ					
A/A	Τίτλος Οργανισμού	Κλάδος	Έτος Ίδρ.	Έδρα	Διεύθυνση
1	Ταμείο Ασφάλειας Ξενοδοχοϋπαλλήλων	Ασθένειας Πρόνοιας	1936	Αθήνα	Ακαδημίας 56
2	Ταμ. Αλληλοβ. Πρ. ΗΛΠΑΠ	Ασθένειας	1906	Αθήνα	Αδμήτου 17
3	Ταμ. Αλληλοβ. Πρ. ΗΣΑΠ	Ασθένειας	1929	Πειραιάς	Πλ. Λουδοβίκου 1
4	Ταμ. Υγ. Δημ. και Κοιν. Υπαλ.	Ασθένειας	1949	Αθήνα	Σόλωνος 108
5	Ταμείο Ασφαλ. Προσωπικού Εμπορικής Τραπέζης	Ασθένειας Πρόνοιας	1955 1927	Αθήνα	Σωκράτους 31
6	Ταμ. Υγ. Δικηγ. Επαρχιών	Ασθένειας	1966	Αθήνα	Ηπείρου 64
7	Ταμ. Αλληλ. Πρ. Εθν. Τυπογ.	Ασθένειας	1943	Αθήνα	Καποδιστρίου 34
8	Ταμ. Προν. Δικηγ. Αθηνών	Πρόνοιας Επικ. Ασφ. Προσωπικού	1941 1982	Αθήνα	Χ. Τρικούπη 34
9	Ταμείο Πρόνοιας Δικηγόρων Πειραιώς	Ασθένειας Πρόνοιας	1937	Πειραιάς	Ηρ. Πολ/χνείου 47
10	Ταμείο Πρόνοιας Δικηγόρων Θεσ/νίκης	Ασθένειας Πρόνοιας	1928	Θεσ/κη	Δωδ/νήσου 10Α
11	Ταμ. Ασφ. Ασθ. Προσ. Τραπ. Πίστεως, Γεν. και Αμ. Εξπρές	Ασθένειας	1976	Αθήνα	Χ. Τρικούπη 6-8-10
12	Κλ. Υγ. Υπαλ. Αστυν. Πόλεων	Ασθένειας	1959	Αθήνα	Βερανζέρου 48
13	Ταμείο Υγείας Πρόνοιας Αγροτικής Τραπέζης Ελλάδος	Ασθένειας Βοηθ/των Αποκ. Τέκν.	1934	Αθήνα	Γ' Σεπτεμβρίου 43 Πανεπιστ. 25-26
14	Αλληλ. Ταμ. Περιθ. Σουλ. Υπ. Τραπέζης Ελλάδος	Ασθένειας	1938	Αθήνα	Ομήρου 5
15	Ενιαίος Δημοσιογραφικός Οργανισμός Επικουρικής Ασφαλ. και Περιθάλψεως	Επικ. Συντ. Ασθένειας Πρόνοιας	1968	Αθήνα	Ορμηγίου 38 και Ηριδανού 25
16	Ταμ. Υγ. Πρ. Εθν. Τρ. Ελλάδ.	Ασθένειας		Αθήνα	Σοφοκλέους 15

ΠΙΝΑΚΑΣ 3

ΑΣΦΑΛΙΣΜ. ΚΑΤΑ ΦΟΡΕΑ ΚΑΙ ΚΛΑΔΟ ΑΣΘΕΝ. ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΗΝ ΤΕΛ. ΠΕΝΤΑΕΤΙΑ								
A/A	Τίτλος Οργανισμού	Ασφ. 31-8-2000	1997	1998	1999	2000	2001	α/α
Φορείς Ασθένειας								
1	Ταμ. Ασφ. Ξενοδ/λων	68.462	61.350	61.390	64.700	68.462	70.900	1
2	Ταμ. Αλλ.ηλ. Πρ. ΗΛΠΑΠ	1.852	1.992	1.912	1.832	1.890	1.900	2
3	Ταμ. Αλλ.ηλοβ. Πρ. ΗΣΑΠ	3.083	3.204	3.164	3.120	3.067	3.047	3
4	Ταμ. Υγ. Δημ. και Κοιν. Υπαλ.	54.795	44.974	49.347	53.927	55.101	58.000	4
5	Ταμείο Ασφαλ. Προσωπικού Εμπορικής Τραπεζικής	11.201	11.241	11.231	11.256	11.201	11.250	5
6	Ταμ. Υγ. Δικηγ. Επαρχιών	11.534	10.942	11.141	11.400	11.655	12.000	6
7	Ενιαίος Δημοσ. Οργ. Επικ. Ασφ. και Περιθ.	4.530	4.200	4.300	4.400	5.000	5.500	7
8	Κλ. Υγ. Υπαλ. Αστυν. Πόλεων	24.500	23.500	24.000	24.000	24.000	24.500	8
9	Ταμ. Αλλ.ηλ. Πρ. Εθν. Τυπογ.	563	545	545	550	550	563	9
10	Ταμ. Ασφ. Ασθ. Προσωπ. Τραπε. Πίστεως. Γενικής	20.143	16.009	16.176	16.680	20.143	21.500	10
11	Ταμ. Προν. Δικηγ. Αθηνών	20.382	18.696	19.370	19.937	20.653	20.850	11
12	Ταμ. Πρόν. Δικηγ. Πειραιώς	1.507	1.460	1.466	1.509	1.531	1.560	12
13	Ταμ. Πρόν. Δικηγ. Θεσ/νίκης	5.415	4.690	4.937	5.090	5.415	1.735	13
Κλάδοι Ασθένειας								
1	Ι.Κ.Α.	2.900.000	2.840.000	2.870.000	2.890.000	2.910.000	2.930.000	1
2	Ταμ. Ασφ. Πρ. Ασφ. Ετ. «ΗΕΘΝΙΚΗ»	2.089	2.112	2.084	2.103	2.108	2.118	2
3	Ταμ. Ασφ. Πρ. Τρ. Ιονικ. και Λαϊκής	5.000	5.315	5.322	5.268	5.000	5.000	3
4	Ταμ. Ασφ. Πρ. ΕΤΒΑ	921	898	1.060	1.064	1.045	1.040	4
5	Ταμ. Ασφ. Πρ. ΟΤΕ	87.315	59.386	60.388	87.000	87.315	87.500	5
6	ΤΕΒΕ	505.390	502.920	503.130	501.743	505.390	506.850	6
7	Ταμ. Ασφ. Εμπόρων	113.000	109.000	110.000	112.000	118.000	123.000	7
8	ΤΣΑΥ	66.800	54.300	58.600	60.600	67.200	69.000	8
9	ΤΣΜΕΔΕ	66.494	66.804	68.532	62.617	69.082	70.100	9
10	Ταμ. Ασφ. Ιδ. Συντ. και Υπ. Τύπου	3.916	2.929	3.152	3.183	3.916	4.120	10
11	Ταμ. Συντ. Εφημ. και Υπ. Πρακτ. Αθ.	2.219	2.066	2.362	2.221	2.219	2.230	11
12	Ταμ. Ασφ. Τεχν. Τύπου Αθ.	3.559	2.954	3.222	3.263	3.559	3.800	12
13	Ο.Γ.Α.	1.543.000	1.584.000	1.575.000	1.573.000	1.543.000	1.576.000	13
14	Οργ. Ασφ. Προσ. ΔΕΗ	59.500	58.144	58.397	59.082	59.500	58.900	14
15	Ταμ. Πρ. και Επικ. Ασφ. Πρ. Ιπποδ.	264	245	253	257	262	2.069	15
16	Ταμ. Επικ. Ασφ. Συμβολαιογρ.	3.951	4.316	4.330	4.390	4.252	3.951	16
17	Ταμ. Προν. Εθν. Θεάτρου	101	161	156	150	135	100	17
18	Ταμ. Επ. Ασφ. Πρόν. και Ασθ. εργ. στα λιμ.	3.758	3.438	3.460	3.460	3.400	3.265	18
19	Ταμ. Αλλ.ηλ. Πρ. Ο.Σ.Ε.	-	25.000	25.000	-	-	-	19
ΣΥΝΟΛΟ		5.595.244	5.526.791	5.563.427	5.589.802	5.614.051	5.682.348	